

Obec Váhovce

INFORMÁCIE PRE OBYVATEĽOV

zverejnené na oficiálnej stránke

obce Váhovce

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Za plnenie úloh civilnej ochrany podľa zákona NR SR číslo 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zodpovedá vláda, ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, iné ústredné štátne orgány, krajské úrady a okresné úrady, samosprávne kraje, obce, právnické osoby a fyzické osoby.

Poslaním civilnej ochrany je chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas mimoriadnej situácie.

Základné pojmy:

Mimoriadnou situáciou je obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona; počas nej sa vykonávajú opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa alebo teroristický útok.

Mimoriadne udalosti sú:

Živelná pohroma - je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiadúcemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky, alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

Živelné pohromy ktoré môžu ohroziť obec sú:

- ~ Povodne a záplavy spôsobené následkom dlhotrvajúcich dažďov, z dôvodu zvýšenia hladiny podzemných vôd,
- ~ Krupobitia, následky víchrice,
- ~ Snehové kalamity,
- ~ Rozsiahle námrazy a podobne.

Havária – je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

Havárie ktoré môžu ohroziť obec sú:

- ~ Požiare a výbuchy,
- ~ Úniky nebezpečných látok, prípravkov a odpadkov, ropných produktov a kontamináciou územia, ovzdušia, vodných tokov, zdrojov pitnej vody a podzemných vôd,
- ~ Poškodenie vedení rozvodných sietí, ich zariadení a diaľkovodov.

Katastrofy – sú mimoriadnou udalosťou, pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelnej pohromy a havárie.

Katastrofy s možnosťou ohrozenia obce sú:

- ~ Veľké cestné nehody spojené s požiarimi,
- ~ Prietrž pravostrannej hrádze vodnej stavby Kráľová

Teroristický útok chápeme ako nezákonné použitie sily a násilia proti osobám alebo majetku so zámerom zastrašiť vládu alebo civilné obyvateľstvo či jeho určitú skupinu a tým dosiahnuť určité politické alebo spoločenské ciele.

SIGNÁLY CIVILNEJ OCHRANY

VŠEOBECNÉ OHROZENIE

Varovný signál pre varovanie obyvateľstva pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Ohlasuje sa 2 – minútovým kolísavým tónom sirén.

OHROZENIE VODOU

Varovný signál pre varovanie obyvateľstva pred ničivými účinkami vody.

Ohlasuje sa 6 – minútovým stálym tónom sirén.

VZDUŠNÝ POPLACH

Varovný signál počas vojnového stavu a počas vojny, ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu

Ohlasuje sa 2 – minútovým kolísavým tónom sirén

KONIEC OHROZENIA

Signál koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Ohlasuje sa 2 – minútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

Varovné signály a signál „KONIEC OHROZENIA“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén, spravidla druhý piatok v mesiaci o 12.00 hod po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

POKYNY PRE OBYVATEĽSTVO PRE PRÍPAD OHROZENIA

ROZRUŠENIE VODNEJ STAVBY KRÁĽOVÁ

Obec Váhovce je ohrozená pri pravostrannej prietrži vodnej stavby Kráľová.

Vodná stavba je podľa kritérií technicko-bezpečnostného dohľadu zaradená do I., najvýznamnejšej, kategórie. Zaradeniu vodnej stavby zodpovedá aj celkové vybavenie zariadeniami pre pozorovanie a meranie a rozsah výkonu technicko-bezpečnostného dohľadu.

Kvôli sledovaniu bezpečnosti vodnej stavby bol vyprojektovaný a inštalovaný komplexný systém zariadení pre meranie a pozorovanie. Pravidelné a kontrolné merania a pozorovania vykonávajú a vyhodnocujú pracovníci Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p., odštepny závod Piešťany, správa povodia dolného Váhu a pracovníci Vodohospodárskej výstavby, š.p. Bratislava, odbor TBD a operatívny dispečing.

Meria sa výška hladiny v zdrži a v kanáli, teplota vody a vzduchu, zrážky, hlad v pozorovacích sondách na korune, päte a zázemí pravostrannej a ľavostrannej ochrannej hrádze, v napojení ľavostrannej hrádze, na hati, elektrárni a plavebnej komore a priesakové množstvá v ľavostrannom priesakovom kanáli. Sledujú sa relatívne posuny na dilatáciách blokov betónových objektov, vztlaky v podzákladi vodnej elektrárne, náklon bloku vodnej elektrárne. Geodetickými meraniami sa sledujú zvislé a vodorovné posuny na vzťažných výškových bodoch a pozorovaných výškových bodoch ochranných hrádzí, hate, elektrárne a plavebnej komore. Vykonáva sa meranie stavu koryta Váhu pod vodnou stavbou Kráľová.

V prípade hrozby rozrušenia vodnej stavby Kráľová bude obyvateľstvo informované varovnými signálmi a pokynom na evakuáciu.

EVAKUÁCIA

Evakuácia je odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z ohrozeného územia. Vyhlasuje sa až po vyhlásení mimoriadnej situácie. Vykonáva sa z dôvodu nevyhnutného časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území krátkodobo, s možným návratom osôb do 72 hodín. Dlhodobo, s možným návratom po 72 hodinách.

Nevyhnutné opatrenia pred evakuáciou

- ~ Uhasiť otvorený oheň vo vykurovacích zariadeniach a iných spaľovacích zariadeniach,
- ~ Vypnúť kúrenie,
- ~ Uzatvoriť hlavný prívod vody, plynu, elektrinu vypnúť iba v prípade ohrozenia vodou a pri dlhodobej evakuácii,
- ~ Odpojiť anténne zvody,
- ~ Vypnúť elektrické spotrebiče (mimo chladničiek a mrazničiek),
- ~ Pripraviť si evakuačnú batožinu, uzamknúť byt a urýchlene sa dostaviť na určené miesto evakuácie,
- ~ Presvedčiť sa, či susedia vedia o vzniknutej situácii a o evakuácii,
- ~ Ak môžete, sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas ap., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození,
- ~ Pomôcť imobilným obyvateľom a upozorniť na obyvateľov, ktorí odmietli evakuáciu.

DODRŽIAVAŤ POKYNY PRACOVNÍKOV ZABEZPEČUJÚCICH EVAKUÁCIU !

Hmotnosť evakuačnej batožiny a jej odporúčaný obsah

a) Hmotnosť batožiny môže byť najviac

- ~ 25 kg u dospelého osoby,
- ~ 15 kg u dieťaťa,
- ~ + 5 kg príručnej batožiny- nevyhnutné osobné veci.

b) Odporúčaný obsah batožiny:

- ~ osobné doklady, peniaze a iné cennosti,
- ~ lieky a nevyhnutné zdravotnícke pomôcky,
- ~ základné potraviny a pitná voda na dva až tri dni,
- ~ predmety osobnej hygieny,
- ~ vrecková lampa,
- ~ prikrývka alebo spací vak,
- ~ náhradná osobná bielizeň, náhradný odev, náhradná obuv a nepremokavý plášť,
- ~ ďalšie nevyhnutné osobné veci.

UKRYTIE

Ukrytie je hlavným spôsobom kolektívnej ochrany osôb pred možnými následkami mimoriadnej udalosti. Zabezpečuje sa v existujúcich

- ~ odolných úkrytoch, určených na ochranu proti vonkajšiemu statickému a dynamickému zaťaženiu, na zabezpečenie plynostnosti stavby a dodávku filtrovaného vzduchu pre ukryvaných,
- ~ plynostných úkrytoch, zabezpečujúcich plynostnosť stavby a dodávku filtrovaného vzduchu pre ukryvaných,
- ~ jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne vo vhodných podzemných alebo nadzemných priestoroch stavieb právnických osôb alebo fyzických osôb zriadených

hlavne v období po vyhlásení vojnového stavu. Tieto priestory po vykonaní špecifických úprav (napr. utesnenie okien a dverí a pod.) musia zabezpečovať čiastočnú ochranu pred účinkami mimoriadnych udalostí.

Úkrytová batožina – hmotnosť 10 až 15 kg a mala by obsahovať:

- ~ osobné doklady, cennosti a lieky,
- ~ toaletné potreby, bielizeň, náhradné šaty a domácu obuv,
- ~ vreckovú lampu
- ~ potraviny na 2 – 3 dni.

Do úkrytu je zakázané brať zbrane, alkohol, zapáchajúce a ľahko zápalné látky, objemné predmety, kočíky, periny, domáce zvieratá, zapaľovače, cigarety, ponorné variče, jedlá podliehajúce rýchlemu znehodnoteniu a pod.

Zásady správania sa v úkrytoch

- ~ správajte sa zodpovedne, dbajte na pokyny obsluhy úkrytu,
- ~ neplytvajte vodou a potravinami,
- ~ udržiajte čistotu a poriadok,
- ~ nepohybujte sa zbytočne po úkryte a nehovorte hlasno,
- ~ chovajte sa kľudne, vzájomne si pomáhajte,
- ~ nefajčite, nepoužívajte otvorený oheň a elektrické spotrebiče.

PRI HROZBE POUŽITIA VÝBUŠNÍN A OBDRŽANÍ PODOZRIVÉHO PREDMETU ALEBO ZÁSIELKY

Anonymné oznámenie o uložení bomby

sa často zameriava na vyvolanie strachu a paniky. Ako objekt sú zvolené priestory s väčším sústredením ľudí. Aj keď väčšinou ide o planý poplach, treba počítať s tým, že anonymná vyhrážka môže byť uskutočnená.

Pokyny:

- ~ v prípade nálezu podozrivého predmetu (obálka, balíček,...) okamžite oznámte túto skutočnosť na tiesňovej linke 112 alebo 158,
- ~ nedotýkajte sa podozrivého predmetu,
- ~ opustite a zavrite miestnosť v ktorej sa nachádzate,
- ~ počkajte na ďalšie inštrukcie bezpečnostných zložiek riadiacich akcií,
- ~ pokiaľ bolo anonymné oznámenie o uložení bomby alebo trhavy v budove, v ktorej sa nachádzate, opustite budovu a vzdialte sa čo najďalej od tohto miesta.

V žiadnom prípade sa nezdržujte v blízkosti možného ohrozenia i napriek tomu, že vaša zvedavosť, čo sa bude v najbližších minútach diať, vás núti zostať v blízkosti nebezpečného miesta!!!

Obdržanie podozrivej zásielky (list, balíček):

Po prevzatí listu, resp. balíka zvažte skutočnosti, ktoré Vás vedú k názoru, že ide o podozrivú zásielku. Takou môže byť napr. neočakávaná zásielka od neznámeho odosielateľa s podozrivým rukopisom, zapáchajúca zásielka. Po otvorení môže podozrenie vyvolať sypká hmota alebo výhražný text.

Pokyny:

- ~ podozrivú zásielku neotvárajte a netraste ňou,
- ~ uložte ju do igelitového sáčku alebo iného vhodného obalu,

- ~ potom opustíte miestnosť, umyte si ruky vodou a mydlom,
- ~ udalosť ohlásite na tiesňovú linku 112 alebo 158,
- ~ polícia alebo hasičský záchranný zbor od vás zásielku preberie a odvezie ju na overenie obsahu.

DOPRAVNÁ NEHODA SPOJENÁ S ÚNIKOM NEBEZPEČNEJ LÁTKY

Vozidlo prepravujúce nebezpečnú látku je označené (oranžovo sfarbená tabuľka s čiernym popisom) identifikačným číslom látky (príklad benzín 1203) a stupňom nebezpečenstva (horľavina II. stupňa).

Pokyny:

- ~ Odstavte vozidlo, podľa možnosti mimo dosah pôsobenia nebezpečnej látky tak, aby bola zachovaná prejazdnosť komunikácie pre príchod záchranných zložiek.
- ~ Ak ste sa neočakávane ocitli v dosahu pôsobenia nebezpečnej látky zastavte motor vozidla a urýchlene opustite kontaminovaný priestor. Chráňte si dýchacie cesty, napríklad priloženou vreckovou.
- ~ Bez ohrozenia vlastnej osoby zistite čo sa stalo. V žiadnom prípade sa nepribližujte k havarovanému vozidlu, z ktorého uniká nebezpečná látka.
- ~ Oznámete nehodu na linke 112 alebo na niektoré z čísiel zložiek integrovaného záchranného systému.
- ~ Nedotýkajte sa nebezpečnej látky, ani predmetov, ktoré by ňou mohli byť kontaminované.
- ~ Po príchode záchranných zložiek sa riadte pokynmi veliteľa zásahu.

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany na ochranu pred účinkami nebezpečných látok

- ~ ochranné rúško z vreckovky, viacerých vrstiev gázy, uteráku
- ~ plášť do dažďa,
- ~ gumové čižmy,
- ~ rukavice (igelitové vrecká),
- ~ rôzne kombinézy z impregnovaných materiálov,
- ~ dýchacie cesty si chrániť vlhkou tkaninou,
- ~ opustiť urýchlene ohrozený priestor – kolmo na smer vetra a ukryť sa vo vhodnej budove.

POZOR!

- ~ Nebezpečná látka v plynnom stave sa vždy šíri v smere vetra.
- ~ Únik z ohrozeného priestoru voľte vždy kolmo na smer vetra.
- ~ Ochranná maska alebo improvizované prostriedky ochrany jednotlivca slúžia len na rýchly únik z kontaminovaného priestoru, nie na pobyt v ňom.
- ~ **ZACHOVAŤ POKOJ A ROZVAHU, NEŠÍRIŤ PANIKU!**

DÔLEŽITÉ ČÍSLA

V prípade že je potrebný zásah iba jednej zložky IZS je výhodnejšie a rýchlejšie volať priamo zložku, od ktorej potrebujete pomoc:

- ~ **Hasičský a záchranný zbor** **150** **pre prípad požiaru**
- ~ **Polícia** **158** **pre prípad vzniku trestného činu**
- ~ **Záchranná zdravotná služba** **155** **pri zdravotných problémoch**

- ~ **Integrovaný záchranný systém – tiesňová linka** **112**

Volat' na ňu možno bezplatne a nepretržite – 24 hodín denne.

Na tiesňovú linku volajte len v prípade, keď je ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a pri udalostiach kde je potrebný zásah viacerých zložiek, napr. pri väčších autonehodách alebo požiaroch kedy je potrebný zásah polície, hasičov a zdravotníkov. Vtedy stačí zavolať na číslo 112 a operátor zabezpečí príchod všetkých potrebných zložiek.

Ak ide o udalosť, kedy postačí na riešenie problému jedna zložka, napríklad automobilová nehoda, pri ktorej došlo iba ku škode na majetku stačí volať iba Políciu, v prípade vážnejších zdravotných problémov stačí privolať iba záchrannú zdravotnú službu a podobne.

Tomu, kto zneužije linku tiesňového volania 112 môže byť uložená **pokuta až do výšky 1659,- eur**. Za zneužitie linky 112 sa považuje úmyselné vyžiadanie poskytnutia pomoci, ktorá nebola potrebná, alebo úmyselné blokovanie linky tiesňového volania.

Ak niekto na linku 112 oznámi poplašnú správu, ktorá nie je pravdivá a spôsobí tak nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, dopúšťa sa **trestného činu šírenia poplašnej správy** a hrozí mu **trest odňatia slobody na jeden až päť rokov**.